

[Bøndix.]

ministeren har gennemført, er, at denne rationering er et af de tydeligste udtryk for, at socialdemokratiet ønsker at styre samfundsøkonomien og samfundsudviklingen ved hjælp af rationeringer og restriktioner. Vi er ikke på nogen måde af den opfattelse, at det er måden, det skal gøres på. Vi ønsker ikke et samfund, der som en plimsoller sejler fra restriktion til restriktion. Disse rationeringer er indført som styringsmiddel. En rationering, der er indført og ophævet, er ikke, set gennem vores briller, et egnet styringsmiddel.

Grunden til dette vort standpunkt er bl.a., at den form for styringsinstrumenter har en tilbøjelighed til at udvikle sig til noget i retning af et smagsdiktatur for befolkningen. Det, der bør kendetegne et rigt og velordnet samfund — for rige er vi i det mindste, selv om vi ikke har betalt det hele selv — er, at man anvender andre styringsmidler, som giver befolkningen en mulighed for et frit forbrugsvalg, i hvert fald et så frit forbrugsvalg som overhovedet muligt. En styring af folks forbrug — og vi kan i denne forbindelse selvfølgelig godt opfatte boligforbruget som et forbrug — er ikke noget, der skal gøres ud fra en opfattelse af, hvad man fra politisk side synes er bedst for folk. Man skal ikke fra politisk side gøre sig til bedrevidere i forhold til, hvad befolkningen bør ønske sig. Men når man har den holdning, bliver vi ængstelige.

Styringen må foregå med mere generelle midler end dem, regeringen har bragt i anvendelse i denne sag, og det må specielt være sådan, at befolkningen kan forudse de vilkår, under hvilke den skal disponere, i det mindste et rimeligt stykke tid ud i fremtiden. Har befolkningen ikke en sådan tryghed, som giver mulighed for en fornuftig planlægning, skaber man overophedede situationer.

Det er den slags selvskabte plager, vi her er vidne til at ministeren har reageret over for. Ministeren erkender jo en række fejl på dette område. Vi ved godt, at omvendte syndere skal behandles med mildhed; men hvis de viser sig forhædede, stiller sagen sig selvfølgelig i et noget andet lys.

Dette indgreb har i øvrigt givet anledning til diskussion om de meget vidtgående fuldmagter, som lov om boligbyggeri udstyrer

ministeren med. Jeg skal ikke her gå ind på den generelle diskussion om fuldmagter til ministre, det er ikke tidspunktet; men jeg kan alligevel ikke undlade den ene bemærkning, at professor Poul Meyer har ret, når han af Folketinget forlanger, at vi en dag må nå frem til mere klare principper på dette område, end vi har nu.

Hvad den konkrete bemyndigelse angår, tror jeg også, at ministeren vil være glad for at blive befriet for noget af den byrde, der ligger i de vidtgående beføjelser, som ministeren af den ene eller anden grund har følt sig tvunget til at anvende. Mon ikke vi i fællesskab i forbindelse med den langsigtede boligpolitik skulle kigge på at fjerne nogle af de vidtgående fuldmagtsbestemmelser, der findes i lov om boligbyggeri?

Hvad angår den konkrete baggrund, der har fået ministeren til at gribe ind, skal jeg også fremsætte et par bemærkninger. Med hensyn til den økonomiske baggrund har vi af ministeren hørt, at parcelhusbyggeriet efter de foreløbige opgørelser for de tre første kvartaler af 1972 har ligget 60 pct. over 1971, når man måler på det påbegyndte byggeri. Om det i sig selv er noget godt mål for situationen på bolig- og byggemarkedet, kan diskuteres.

Hvad angår det sociale byggeri, altså det byggeri, der får direkte økonomisk støtte fra staten, ligger det antal, der er givet grønt lys for, på samme niveau som sidste år. Men er det nu forstandigt, at man har ladet det ligge heroppe? Er det nu rimeligt, når man må bedømme niveauet for det sociale byggeri med statsstøtte ud fra efterspørgslen? Den har som bekendt ikke været overvældende. Der kommer nu og da fra de sociale selskaber nogle optimistiske bulletiner om hele udlejningssituationen, og en af dem er blevet videregivet til boligudvalget i en skrivelse fra boligministeriet den 3. oktober. Denne opgørelse stammer fra Boligselskabernes Landsforening, og den er ganske optimistisk, hvad man jo også kunne forvente. Det overraskede selvfølgelig mig en del, at den var så optimistisk, og derfor tog jeg mig for selv at kontrollere, om det billede, der blev gengivet, var rigtigt. Jeg måtte jo nøjes med at se på nogle konkrete eksempler, men jeg fandt da ud af, at f.eks. i Brøndby Strand-planen er der ved udgangen af oktober måned udlejet 44 pct. af de færdige lej-